VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
8.11.2023

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Hallituksen esitys 40/2023 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE VARAINSIIRTOVEROLAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA SEKÄ ELINKEINOTULON VEROTTAMISESTA ANNETUN LAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoiminnan toimitilojen yhtiöittämisen varainsiirtoverovapaus

Esityksen mukaan varainsiirtoveroa ei olisi suoritettava, kun kunta tai kuntayhtymä viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä luovuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olleen hyvinvointialueelle vuokraamansa kiinteistön tai toimitilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet omistamalleen yhtiölle sen osakkeita vastaan.

Veronmaksajan Keskusliitto kannattaa määräaikaista verovapautta.

Varainsiirtoverovapaus liiketoimintasiirrossa

Esityksen mukaan kiinteistöjen ja arvopapereiden verovapaat luovutukset liiketoimintasiirroissa eivät enää edellyttäisi luovutusta toimintaa jatkamaan perustetulle yhtiölle. Samalla palautusmenettelystä luovuttaisiin.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää muutosta tarpeellisena.

Arvopapereina tapahtuva voitonjako

Esityksen mukaan luovutettaessa voitonjakona arvopapereita verovelvollinen olisi luovutuksensaajan sijasta luovuttaja.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää muutosta kannatettavana.

Arvopapereiden luovutuksen yhteydessä myyty lainsaatava

Esityksen mukaan lainasaamiset määritettäisiin varainsiirtoverotuksessa arvopareiksi, mikäli ne luovutetaan esimerkiksi osakekaupan yhteydessä. Arvopaperin käsitettä ei kuitenkaan tuloverotuksessa ole tarkoitus muuttaa. Muutoksen jälkeen arvopaperin käsite olisi erilainen tuloverotuksessa ja varainsiirtoverotuksessa.

Esitetty veropohjan laajennus on mahdollista toteuttaa muulla tavoin kuin esitetyllä tavalla. Tämä olisi mahdollista toteuttaa esimerkiksi niin, että lainasaamiset lisätään tiettyjen kriteerien täyttyessä veron laskuperusteeseen. Näin tehdään esimerkiksi silloin, kun lasketaan varainsiirtoveron määrää huoneisto- ja kiinteistökaupoissa.

Esitetty veropohjaa laajentava pykälä on myös tulkinnallinen ja epätarkka. Hallituksen esityksen perusteluissa selostetaan esitetyn pykälän sanamuotoa esimerkiksi seuraavilla lauseilla:

> *"Säännöksessä tarkoitettuna lainasaamisena pidettäisiin lainasaatavaa, joka on luovutettu arvopaperin luovutuksen yhteydessä tai siihen liittyen, kun luovutukset muodostavat asiallisesti yhtenäisen luovutuskokonaisuuden."*
>
> *"… ei ole perusteltua sitoa säännöksessä tarkoitettua asiallista yhteyttä luovutusten välillä mihinkään tiettyyn aikamääreeseen riippumatta siitä, miten luovutukset esimerkiksi sopimuksen ehdot huomioiden ovat sidoksissa toisiinsa."*
>
> *"…säännöksessä tarkoitettuna lainasaatavana pidettäisiin paitsi arvopaperin liikkeeseen laskeneelta yhteisöltä olevaa lainasaatavaa, myös sen kanssa samaan konserniin kuuluvalta yhteisöltä olevaa lainasaatavaa, kun se luovutetaan arvopaperin luovutuksen yhteydessä tai siihen liittyen ja suoritus lainasaatavan luovutuksesta tulee välittömästi tai välillisesti arvopaperin luovuttajan hyväksi."*

Tulkintaongelmia tulevat todennäköisesti aiheuttamaan esimerkiksi seuraavat kohdat:

- mikä on asiallinen yhtenäinen kokonaisuus
- miten pitkältä aikajaksolta sopimukset yhdistetään
- konserniyhtiön käsite ja minkä ajankohdan mukaan se ratkaistaan
- milloin suorite tulee välillisesti arvopaperin myyjän hyväksi

Varainsiirtoverotus on oma-aloitteista verotusta. Varainsiirtoveron määrä pitäisi olla jokaisen verovelvollisen laskettavissa ja ennakoitavissa. Esitetty lainkohta ei täytä näitä kriteerejä. Esitys jättää käytännössä avoimeksi, mitkä lainat kuuluvat varainsiirtoveropohjaan ja mitkä lainat eivät kuulu veropohjaan.

Esitettyä veropohjan laajennusta ei tule toteuttaa arvopaperin käsitettä laajentamalla. Muutos voidaan toteuttaa teknisesti lisäämällä lainasaatavan luovutus veropohjaan.

Tulkintaongelmat voidaan pääosin välttää yksinkertaistamalla esitettyä pykälää. Lisäksi joko valtiovarainvaliokunnan mietinnön perusteluissa tai pykälässä

tulee määritellä aikajänne, minkä ajan sisällä toteutettuja lainasaatavan luovutuksia pidetään kaupan yhteydessä luovutettuina.

> **Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että veropohjan laajennus toteutetaan niin, että veropohjaan lisätään myyjän kaupankohteelta olevan lainasaatavan vastikkeellinen luovutus, kun lainasaatavan luovutus tapahtuu arvopaperin luovutuksen yhteydessä.**

Hankintamenojen määräytyminen kuntien rakennejärjestelyissä

Esityksen mukaan kunnan ja kuntayhtymän hyvinvointialueille vuokraamien, vastaanottavalle yhtiölle siirtyvien kunnan tuloverotuksessa verovapaan toiminnan käytössä olevien toimitilojen ja muun omaisuuden hankintameno määräytyisi vastaanottavassa yhtiössä varojen siirtoa edeltäneen tilikauden kirjanpitoarvojen mukaan.

> **Veronmaksajain Keskusliitolla ei ole huomauttamista esityksen tästä kohdasta.**

Juha Koponen
johtava verojuristi
Veronmaksajain Keskusliitto ry